

Uvodnik

Predsjednik Hrvatskog udruženja menadžera i poduzetnika (CROMA) dipl. ing. Vladimir Ferdelji kao domaćin održao je 20. studenoga 2009. uvodni govor u povodu dodjele udruginih godišnjih nagrada najuspješnijim menadžerima. Taj tekst pročitao je i u svojstvu predsjednika Društva za plastiku i gumu na skupu Doprinos plastičarstva i gumarstva potrebnoj reindustrijalizaciji Hrvatske održanome 28. studenoga 2009.

Uredništvo

Poštovane dame i gospodo,

Pripremajući se za otvaranje ovogodišnje dodjele nagrada najboljim menadžerima u Hrvatskoj, uzaludno sam tražio gospodarsku temu o kojoj bi se moglo večeras govoriti s umjerenim optimizmom i tako započeti svečanost.

Duboka gospodarska kriza koja je poharala i Ameriku i Europu dotaknuvši svaki kutak ovoga našega globalnog sela nije ostavila mnogo mjesta za optimizam. Svako nacionalno gospodarstvo pogodilo je njezin mutirajući oblik, koji je razotkrpio sve slabosti koje su vladari godinama gurali pod tepih prikazujući narodima pjenasto blagostanje za koje su baš oni zaslužni.

Tako smo i mi u Lijepoj Našoj saznali da već petnaestak godina živimo bolje nego što radimo, trošimo više nego što imamo te da će nastavak takvog ponašanja i našu djecu pretvoriti u ekonomsko roblje.

Kriza je razbila čarobno ogledalo u kojem smo tako samodopadno lijepo izgledali, čiju su sliku tako rado rabili političari i mediji, a koja ni svima nama nije bila mrska. Usput smo saznali da glavni uzroci naših nedaća nisu američki financijski baloni, ni suhi recesijski vjetрови koji su osiromašili mnoge europske industrijalce. Ta globalna kretanja samo su uklonila velik konjunktorni zastor iza kojega smo se tako dobro skrivali bazirajući svoje prividno blagostanje na sveopćem rastu potrošnje. Pri tome smo potrošili sve što smo sami zaradili, pola od onoga što smo naslijedili i dobar dio onoga što će tek naši potomci zaraditi.

Materijalna kriza nije ostala usamljena. Hrvatsko društvo zahvatila je institucionalna i organizacijska kriza pa smo mnogim problemima dodali permanentan rast javne potrošnje. Gotovo svako selo dobilo je svoga gradonačelnika, a svaki glagol svoj novi propis. Nabujala administracija dokazujući svoju nužnost uvodi dodatna pravila, pravni sustav pretvoren je u zbrku kontradiktornih neodrživih i neprovedivih zakona.

Možda od svih gora je kriza morala koja je zahvatila svaku poru društva. Neprihvatljivi sustavi vrijednosti krase mnoge pojedince, pa i grupe ljudi. Egoizam, pohlepa i neznanje postali su priznate vrijednosti, a relativizacija istine glavni zadatak korumpiranih medija i političara. Glavni moralni autoriteti, autistički fokusirani na marginalne probleme i zabavljeni sami sobom, nastoje se nikomu ne zamjeriti i ne smatraju se nimalo odgovornima za moralno stanje u društvu.

Sustav vrijednosti do te je mjere izokrenut da je posve normalno nedavno uvođenje krznog poreza kojim se čuvaju radna mjesta te plaće činovnika i ostalih budžetskih korisnika, a punu cijenu krize plaćaju deseci tisuća radnika koji su u industriji zbog toga izgubili posao.

Inače, proizvodnja je postala riječ koja se s prezirom izgovara po zagrebačkim kafićima, a radnik u prijevodu znači pegla koja se nemre snač, pa mora radit. U službenim pak krugovima od proizvodnje jedino je gore prošao izvoz. Rijetki izvoznici tretirani su kao ovce kojima nakon šišanja monetarnim škarama treba oguliti kožu nebrojenim nametima jer su se usudili ne samo proizvesti nego i izvesti.

Nije li onda preteško pronaći kapljicu optimizma, kad je duboka tama i teško krležijansko blato naša svakodnevnica?!

Odgovor na to pitanje možete dati tek kad vam se postavi zadatak da pokušate pronaći najbolje među najboljima. Odjednom shvatite da daleko od svjetla pozornice, daleko od svakog interesa medija, okruženi svojim timovima i svojim radnicima, još uvijek velik broj ljudi ulaže svoje cjelokupno znanje, svoju energiju, cijeli svoj život ne bi li stvorio nešto nove vrijednosti ili napravio neku novu korist ljudima.

To su uglavnom ljudi koje njihove obitelji vide samo vikendom, ljudi čiji realni stupanj odgovornosti prema drugima prelazi razinu mnogih institucija. To su ljudi koji se rijetko pojavljuju u novinama, a o svakome od njih mogao bi se napisati solidan roman. Ti su ljudi daleko od korištenja budžetskih milijardi i naučili su kolika je stvarna vrijednost kune koju morate zaraditi u utrci s cijelim svijetom, ali s utezima naše ekonomske politike na nogama.

To su ljudi u koje mnoge obitelji gledaju s nadom kad oblaci krize zatamne vedro nebo, to su ljudi koje rijetko možete uloviti u razbi-brizi, ali još rjeđe u samosažaljenju i bespomoćnosti. To su ljudi koji su na ovim našim vjetrometinama već nebrojeno puta dokazali da znaju što rade, da mogu naći izlaz iz bezizlaznih situacija te da ih je teško uplašiti, a kamoli uništiti.

Ako ste se ikad pitali postoji li svjetlo na kraju tunela, CROMA će vam danas predstaviti 11 snažnih reflektora. Slijedite njihov put!

Vladimir FERDELJI